



**Дискусія** Будь-яка свобода має обмеження, коли вона стосується прав іншої людини  
▶ СТОР. 4



**Світ без кордонів** G7: підсилення санкцій та просування Формули миру  
▶ СТОР. 5



**Сектор нафтогазу** Здобутки і втрати в битві за енергобезпеку  
▶ СТОР. 6

## Довгоочікуване визнання прогресу України для вступу до ЄС!

«Європейська комісія представила Звіт, головне в якому — рекомендувати відкрити переговори про вступ України до Євросоюзу. Це основна теза Звіту!» — зазначив у Фейсбучі Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, коментуючи рекомендацію Європейської комісії розпочати переговори про вступ України до ЄС.

Голова Українського парламенту висловив переконання, що саме ця рекомендація, заснована на об'єктивній оцінці досягнень України, стане вирішальною при ухваленні політичного рішення лідерами Європейського Союзу у грудні цього року.

«Як кандидат на членство у ЄС, Україна продемонструвала свою здатність ефективно рухатися до поставленої мети. Ми робимо це навіть в умовах безпрецедентних викликів повномасштабної війни, що росія веде проти нас.

Нагадаю, ще наприкінці минулого року Парламент схвалив усе системне законодавство для виконання рекомендацій ЄС. Згодом ми працювали над точковими змінами. Робили це у тісній координації з нашими партнерами, зокрема, Венеційською комісією», — зазначив Руслан Стефанчук, висловивши вдячність Верховній Раді України та колегам-народним депутатам за пророблену роботу.

«Попереду на нас чекає величезна робота з адаптації національного законодавства до законодавства ЄС. Але ця робота і є нашою стратегічною метою, яку визначив народ України», — підкреслив Голова Парламенту, висловивши переконання, що зберігаючи єдність та діючи як команда однодумців, ми незабаром досягнемо нашої мети й Україна набуде повноправного членства в Європейському Союзі.

## Європейська комісія рекомендує розпочати переговори з Україною про вступ до ЄС



European Commission  
Commission européenne

Єврокомісія 8 листопада рекомендує відкрити переговори з Україною та Молдовою про вступ до Європейського Союзу. Про це повідомила Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляен під час пресконференції з представлення у Брюсселі щорічної доповіді Єврокомісії щодо розширення ЄС. Вона зауважила, що Україна виконала понад 90 відсотків рекомендацій, висунутих Європейською комісією. «На цій підставі ми рекомендували сьогодні, щоб Рада відкрила переговори про вступ. Ми також рекомендуємо, щоб Рада схвалила переговорну рамку, коли Україна виконає реформи, які тривають», — сказала вона.

▶ СТОР. 5

На знімку: Президентка Єврокомісії Урсула фон дер Ляен.

Скріншот відео.

### ПОДІЇ

#### Франція виділить нам кошти для закупівлі військової техніки

Уряд Франції додасть 200 мільйонів євро до фонду підтримки України, щоб наша армія могла продовжити закупівлю французької техніки. Про це у вівторок, 7 листопада, повідомив міністр збройних сил країни Себастьян Лекорню, виступаючи перед Національними зборами, інформує **Franceinfo**.

«Ви проголосували в комітеті за поправку, що відкриває можливість виділити ще 200 мільйонів євро для фонду підтримки України. Це також дасть нам змогу розпочати реалізацію нової стратегії з придбання нової техніки для української армії», — заявив міністр. Він також наголосив, що війна в Україні — «це конфлікт, від якого ми не повинні відвертатися».

#### росія має заплатити за війну, яку почала

Комітет у закордонних справах Палати представників Конгресу США більшістю голосів схвалив двопартійний та двопалатний законопроект щодо використання заморожених активів рф на користь України, повідомляє «Голос Америки». Відповідне рішення було ухвалено у вівторок, 7 листопада, під час слухань у Конгресі стосовно законопроекту про передачу заморожених російських активів Україні. Комітет рекомендує уповноважити державного секретаря надавати додаткову допомогу Україні, використовуючи активи, конфісковані в центрального банку рф, та інші суверенні активи росії.

▶ СТОР. 5

### ФРОНТ

#### Лівий берег Херсонщини — зона особливої уваги та дії ЗСУ

За минулу добу (станом на 8.11) на фронті Сили оборони мали 45 бойових зіткнень із ворогом, повідомляє Генштаб ЗСУ. Так, на Бахмутському напрямку Сили оборони продовжують штурмові дії на південь від Бахмута Донецької області та закріплюються на досягнутих рубежах. росіяни не полишають спроб оточити Авдіївку. Захисники тримають оборону міста та завдають противнику значних втрат. А на Херсонському напрямку наші захисники ведуть контрбатарею боротьбу, завдають вогневого ураження по тилах окупантів.

Фахівці Інституту вивчення війни (ISW), посилаючись на проаналізовані дані російських «военкорів», у своєму огляді пишуть про перекидання Силами оборони обмеженої кількості бронетехніки на лівий берег Херсонської області.

▶ СТОР. 8

### COVID

#### На Рівненщині виявили «Арктур»

Новий підвид коронавірусу штаму Omicron (уперше зафіксований у січні 2023 року в Індії) — «Арктур» — виявили на території Дубенського району.

Про це під час брифінгу, який модерував директор Департаменту цифрової трансформації та суспільних комунікацій ОВА Олександр Поліщук, розповів генеральний директор Рівненського обласного центру контролю та профілактики хвороб Роман Сафонов.

▶ СТОР. 7



## Строк дії воєнного стану та загальну мобілізацію продовжено ще на 90 днів

### ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання  
8 листопада

Верховна Рада ухвалила в другому читанні та в цілому законопроект «Про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо забезпечення підтримки обороноздатності держави та розвитку оборонно-промислового комплексу України» (№ 10037), яким податок з доходів фізичних осіб-військових із місцевих бюджетів переспрямовується до спеціального фонду державного кошторису. За відповідне рішення проголосували 253 народних депутати.

Нагадаємо, напередодні парламент під час розгляду цього проекту в повторному другому читанні завершив розгляд 1641 поправки.

Ключові норми законопроекту озвучила голова Комітету з питань бюджету Роксолана Підласа:

► доходи Дорожнього фонду в 2024 році спрямовуватимуть у загаль-

(прогноз 43+ млрд грн), 45% — Мінстратегпром для розгортання виробництва боєприпасів та зброї (43+ млрд грн), 10% — розпорядникам сектору безпеки і оборони для автоматичного розподілу між військовими частинами пропорційно відповідно до сплаченого ПДФО (близько 10 млрд);

► «звичайний ПДФО» залишається в громадах в обсязі 64% (при цьому не менше 4% податку мають бути спрямовані на проведення розрахунків при виробництві теплової енергії, а також на підтримку підприємств із виробництва, постачання теплової енергії, а також централізованого постачання холодної води та водовідведення);

► у 2024 році реверс не вилучається з усіх громад;

► у 2024 році всі громади дотягуються до рівня доходів 2021 року доцяттями;

зу Президента України «Про продовження строку проведення загальної мобілізації» (№ 10212), якими воєнний стан та загальна мобілізація продовжуються ще на 90 днів. Це було вже дев'яте подібне голосування парламенту.

Крім того, народні депутати ухвалили чотири ратифікаційні законопроекти: «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про будівництво автодорожнього прикордонного мостового переходу через річку Дністер на українсько-молдовському державному кордоні в районі населених пунктів Ямпіль—Косеуць» (№ 0217); «Про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією російської федерації проти України» (№ 0225); «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Швеція щодо об-



Під час засідання.

ництва на території територіальної громади та без прийняття органом місцевого самоврядування рішення про розроблення відповідної містобудівної документації місцевого рівня, передбаченого частиною другою статті 231 цього закону.

За підсумками обговорення та голосування законопроект не набрав достатньої кількості голосів для ухвалення в першому читанні (194 «за»). Документ повернуто суб'єктам законодавчої ініціативи.

«Була дуже важка дискусія, оскільки раніше, 2 травня цього року, парламент законопроект № 9240 вже визначав місце для Національного військового меморіального кладовища у Биківні. Проте він досі не підписаний і навряд чи буде. І головне обговорення буде якраз про те, де ж буде його місце розташування», — зазначив народний депутат Ярослав Железняк.

Верховна Рада також спростила процедуру отримання статусу учасника бойових дій, схваливши у другому читанні та в цілому законопроект «Про внесення змін до Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо спрощення процедури присвоєння статусу ветерана» (№ 9141). Законопроект вносять зміни до статей 6, 7 та 10-1 Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», що регламентують питання присвоєння статусу учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці. Зміни полягають у тому, щоб під час прийняття рішення про надання

статусу таким особам відповідальні за присвоєння статусу органи за заявою особи або її представника витребували у відповідальних органів або осіб необхідні документи, що є підставою для надання статусу, якщо такі документи не були подані на розгляд особою, щодо якої приймається рішення.

Народні депутати розглянули у першому читанні ще три законопроекти, які роблять надання статусу УБД автоматичним. Після обговорення документів парламент за основу підтримав законопроекти «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення порядку обробки та використання даних в державних реєстрах для військового обліку та набуття статусу ветерана війни під час дії воєнного стану» (№ 10062) та «Про внесення змін до Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо цифровізації набуття статусу учасника бойових дій в умовах воєнного стану» (№ 9681). На їх базі до другого читання буде створено один документ.

В цілому підтримано такі законопроекти: про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення повноважень суб'єктів забезпечення цивільного захисту, удосконалення законодавства з питань захисту населення і територій від наслідків надзвичайних ситуацій, організації та проведення евакуації населення, забезпечення охорони життя та здоров'я громадян (№ 9274); про внесення змін до статті 367 Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за служ-

бову недбалість, якщо вона спричинила загибель людини (№ 4634); про внесення змін до Закону «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо деяких питань забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом для тимчасового проживання (№ 9310); про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення порядку ввезення, обліку та розподілу гуманітарної допомоги (№ 9111); про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку прийняття спадщини (№ 9287); про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо вдосконалення порядку прийняття спадщини (№ 9288); про внесення змін до статті 1 Закону «Про загальну чисельність Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України» (№ 9666); про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2024 року (№ 10092); про внесення змін до Закону «Про повну загальну середню освіту» щодо обов'язкових результатів навчання (№ 9046); про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення діяльності Українського інституту книги з підтримки розповсюджувачів видавничої продукції та надання сертифіката на придбання книг (№ 9568).

У першому читанні парламент також підтримав законопроекти: про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти (№ 9600).

Олена ГОРБУНОВА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — [www.golos.com.ua](http://www.golos.com.ua)



Соломія Бобровська.

ний фонд державного бюджету і на потреби оборони;

► «військовий ПДФО» з 1 жовтня до 31 грудня 2023 року, в якому буде завершено воєнний стан, зараховується до державного бюджету;

► з 1 жовтня по 31 грудня 2023 року «військовий ПДФО» спрямовується до державного бюджету в пропорції 50% на 50%: Держслужбі спеціального зв'язку та захисту інформації (ДСС331) на дрони (13 млрд грн) і Міноборони на закупівлю артилерійських систем (13 млрд грн);

► з 1 січня і до 31 грудня року, в якому припинено чи скасовано воєнний стан, «військовий ПДФО» розподіляється в таких пропорціях: 45% — ДСС331 на дрони

► села та селища отримують можливість здійснювати внутрішні та зовнішні запозичення за погодженням з Мінфіном (зараз тільки міські громади можуть здійснювати);

► залишки на рахунках ОМС можна буде використовувати лише на пріоритетні видатки: соціальні, підтримку оборони, лікування та реабілітацію осіб, які постраждали від російської агресії тощо.

«Жодного будівництва», — констатувала голова комітету.

Верховна Рада конституційною більшістю підтримала законопроекти «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» (№ 10211) та «Про затвердження Ука-

міну та взаємної охорони інформації з обмеженим доступом» (№ 0229) та «Про ратифікацію Угоди між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони, щодо участі України в Механізмі цивільного захисту Союзу» (№ 0226).

У першому читанні було розглянуто законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища» (№ 9676). У прикінцевих положеннях законопроекту зазначається, що під час дії воєнного стану місце розташування Національного військового меморіального кладовища визначається без проведення публічного обговорення намірів будів-



## Українські парламентарії зустрілися з Головою Ради Директорів Фондацій відкритого суспільства

*Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко та Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк, а також керівники фракцій і комітетів провели зустріч із головою Ради Директорів Фондацій відкритого суспільства/ Open Society Foundations Олександром Соросом та представниками Міжнародного фонду «Відродження».*

Учасники зустрічі обговорили можливі напрями співпраці. Ішлося про шляхи підтримки й розбудови демократії в Україні, адаптацію ветеранів у суспільстві після повернення з фронту, гуманітарну допомогу й питання жіночого лідерства в Україні.

«Однією із центральних тем нашого діалогу стало посилення демократичної стійкості України та підвищення готовності вступу нашої держави до Європейського Союзу», — наголосив Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко. Він зауважив, що розмова заувважалася як шляхів основних реформ, так і їхнього покращення та забезпечення відповідності європейським стандартам.

Сторони також обговорили аспекти міжнародної солідарності та її розширення. «Це, зокрема, стосується і комунікацій, поширення правди. Окремий напрям — боротьба з російською пропагандою у країнах Глобального Півдня», — зазначив Олександр Корнієнко.

Також він зацентрував увагу на збільшенні взаємодії між державою та громадянським суспільством: «Адже діалог і співпраця є важливим складником для розвитку суспільства».

«Держава-терорист має заплатити за свої злочини. Зокрема, арешт російських активів та використання їх для відбудови України. Це стане сигналом для всіх, що безкарним ніхто не залишиться», — зауважив Перший віцеспікер, додавши, що забезпечення відповідальності росії за скоєне унеможливить повторення жорстокості.

«Україна продовжує боротьбу. Серед основних завдань — посилення Сил оборони та ППО. Це те, що наближає Перемогу», — зазначив Олександр Корнієнко, наголосивши, що серед важливого також розвиток української економіки й ветеранська політика.

«Міжнародний фонд «Відродження» є частиною Open Society Foundations і не припиняв роботу після початку повномасштабного вторгнення — підтримував українців, зокрема, захисників і захисниць, та понад 800 проєктів», — повідомив



Перший заступник Голови Верховної Ради України, висловивши владність за підтримку й допомогу.

Як зауважила Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк, з огляду на наявні та повоєнні виклики, дуже важливо підтримувати жіноче лідерство — як політичне, так й економічне. «Необхідно забезпечити репрезентативну участь жінок і рівність у процесах, які наближають нашу Перемогу, а також у повоєнній відбудові», — акцентувала Віцеспікерка.

Як приклад жіночого лідерства під час війни вона навила те, що понад 60 тисяч жінок служать у Збройних Силах України, що є найкращим показником серед країн НАТО. Із них на передовій воюють понад п'ять тисяч.

«Вкрай важливо зберегти й розвивати всі ініціативи з підтримки жінок, які є зараз завдяки й вашому Фонду. Хотіла би також привернути вашу увагу, щоб з'явився якомога більше проєктів жіночого підприємництва. Серед усіх бізнесів, які відкриваються під час війни, 53% — це жіночі бізнеси. Водночас частина жінок гостро відчуває на собі всі наслідки найбільшої гуманітарної кризи із часів Другої світової війни. І вони беруть на себе абсолютно всю відповідальність тоді, коли їхні чоловіки воюють. Тому варто звернути особливу увагу саме на підтримку участі жінок як у хвальному рішенні, так і в економічній активності», — зазначила Віцеспікерка Олена Кондратюк.

Зі свого боку, голова Ради Директорів Фондацій відкритого суспільства Олександр Сорос наголосив, що підтримка України залишається у пріоритетних завданнях для Фонду.

«Ми пишаємося тим, що підтримуємо Україну, її стійкість до демократії й українське громадянське суспільство, яке допомагає об'єднати Україну та демократичний світ під час і війни, і миру», — наголосив Олександр Сорос.

Окрему увагу співрозмовники приділили питанням волонтерства, а саме — потребам волонтерів, проблемам у їхній діяльності та шляхам вирішення, а також напрямкам розвитку волонтерського руху.

«Україна — країна волонтерів. Це почалося з Майдану, було сильним під час карантину. Це триває й зараз. У нас є люди, які допомагають повернути полонених, які намагаються реабілітувати воєнних і цивільних», — зазначив голова депутатської фракції політичної партії «Слуга народу» Давид Арахамія.

Його підтримав виконавчий директор Міжнародного фонду «Відродження» Олександр Сушко: «Міжнародний Фонд «Відродження» підтримує сотні ініціатив. Лише торік в Україні підтримку отримали понад 30 організацій. Волонтерство — це суть громадянського суспільства, яке створює нову якість громадської участі».

Ще однією важливою темою зустрічі стало питання життєвої необхідності заходів для унеможливлення обходу санкцій російською федерацією. Зокрема, співрозмовники розглянули варіант сприяння міжнародної спільноти впровадженню вторинних санкцій проти країн, які допомагають росії обходити первинні.

Так, співголова депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність» Артур Герасимов наголосив, що розмір санкцій напрямку пов'язаний із кількістю жертв на фронті, що росія має зрозуміти, що не зможе обійти санкції.

Водночас голова Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександр Мережко додав, що важливо тримати питання України на першому місці на світовому порядку денному.

«Потрібно підтримувати Формулу миру Президента України Володимира Зеленського, тому що це єдине справедливе рішення, засноване на міжнародному праві та статуті ООН. У липні у Вашингтоні від-

будеться Саміт НАТО. І нам потрібно отримати запрошення приєднатися до Альянсу. Для нас це надзвичайно важливо», — зауважив парламентарій.

Водночас учасники зустрічі обговорили реформу децентралізації у контексті демократизації та ролі місцевих органів влади у розвитку вільного громадянського суспільства. Також окремо наголосили на важливості антикорупційної реформи на всіх рівнях, адже боротьба з корупцією — це один із основних факторів євроінтеграції України.

«Зараз для нас актуальна ідея конфіскації російського майна й коштів у розмірі 300 мільярдів доларів. Ці гроші змогли б допомогти українській економіці», — наголосила голова Комітету з питань антикорупційної політики Анастасія Радіна.

Вона також додала, що антикорупційна реформа в Україні за останні десять років істотно просунулася, але зараз надважливі підтримка регіональних інститутів, посилення моніторингу на всіх рівнях й об'єктивне інформування українського суспільства із цього питання.

Щодо адаптації ветеранів заступник голови Комітету національної безпеки, оборони та розвідки Єгор Чернів акцентував, що важливо надати їм можливість стати такою самою частиною суспільства, якою вони були до війни. Для цього необхідна не просто фізична реабілі-

тація, а й психологічна, а також заходи соціалізації.

Народний депутат України також зауважив, що Україна потребує допомоги Фонду «Відродження» й у розмінуванні територій.

Заступниця голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Галина Михайлюк подякувала Фонду за фіксацію воєнних злочинів, адже це допоможе в притягненні до відповідальності росії після Перемоги України.

Насамкінець зустрічі сторони висловили подяку одна одній за плідну роботу на благо демократії й відкритого суспільства.

У зустрічі також взяли участь Перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури Юлія Клименко, перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань правоохоронної діяльності Григорій Мамка, член Комітету Верховної Ради з питань правової політики Сергій Власенко, члени Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Анна Скороход та Максим Єфімов і член Комітету Верховної Ради з питань фінансів Борис Приходько.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.  
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

### ДОВІДКОВО

*Міжнародний фонд «Відродження» — найстаріший український благодійний фонд, що з 1990 року розбудовує в Україні відкрите суспільство для вільної держави. Із перших днів повномасштабного вторгнення Фонд «Відродження» надавав підтримку Україні. У 2022 році Фонд підтримав понад 800 проєктів на загальну суму 18,7 мільйона доларів.*

*Фонд є частиною Фондацій відкритого суспільства (Open Society Foundations), найбільшого приватного благодійного Фонду у світі, який підтримує права людини, справедливості і належне демократичне врядування.*

*На початку березня 2022 року, Фондація Відкритого Суспільства спільно з «Відродженням» запустили Ukraine Democracy Fund (UDF), головними цілями якого є збереження стійкої демократичної України; максимальне підвищення відповідальності росії за війну; розширення міжнародної солідарності з Україною.*

### У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

## Революційний проєкт e-Підприємець працюватиме на постійній основі

З наближенням зими зростають ризики російського енергетичного терору, тож уряд, готуючись до можливих сценаріїв, посилює активну і пасивну оборону енергооб'єктів та акумулює міжнародну допомогу.

«Фонд підтримки енергетики України разом з анонованими внесками вже перевищив 300 млн євро. Серед лідерів підтримки: Євросоюз, Німеччина, Швеція, США, Велика Британія. За ці кошти купуємо трансформатори, турбіни, конектори, обладнання для магістральних мереж та багато іншого», — сказав під час засідання уряду Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, повідомивши, що уряд також схвалив угоду, яка дасть змогу залучити ще 250 мільйонів євро від Європейського Союзу на швидке відновлення.

Коментуючи початок опалювального сезону, глава уряду зазначив, що наразі субсидії на оплату житлово-комунальних послуг отримують 1,3 мільйона родин (у жовтні в середньому це було по 760 гривень на сім'ю). Також 1,2 мільйона родин мають пільги на оплату житлово-комунальних послуг (середній розмір таких пільг — 850 гривень на місяць).

Водночас чимало родин отримують субсидії на тверде паливо, граничний розмір яких становить 7 тисяч гривень на домогосподарство на рік. Враховуючи, що цієї суми вистачає для покриття цих потреб, уряд за підтримки партнерів запустив експериментальний проєкт щодо додаткового забезпечення населення дровами. «Граничний розмір субсидії на придбання твердого пального побутового палива тепер зростає більш як удвічі та становитиме 16,2 тисячі гривень на рік для однієї родини», — повідомив Д. Шмигаль.

Кабмін підтримав постанову, яка дасть змогу запустити на постійній основі на порталі «Дія» революційний проєкт e-Підприємець. Так українці зможуть за однією заявою отримати цілий пакет послуг, необхідних для запуску власної справи. Йдеться про такі сервіси, як державна реєстрація фізособи — підприємця, реєстрація змін про ФОП, повідомлення про використання єдиного рахунку, реєстрація платником єдиного податку або платником ПДВ, відкриття банківського рахунку.

«Загалом комплексна послуга e-Підприємець має 12 опцій. Так ми прибираємо бюрократію, радикально заощаджуємо час людей, які хочуть розпочати та розвивати власну справу, оптимізуємо процес надання публічних послуг», — наголосив прем'єр, додавши, що за наступні три роки планується запустити ще 63 нові цифрові продукти.

Ще одна підтримана урядом постанова дає можливість батькам оформлювати через застосунок «Дія» тимчасовий дозвіл на виїзд за кордон дитини, якій не виповнилося 16 років. Для цього в обох батьків має бути «Дія», і тоді один з батьків надсилає заяву про отримання дозволу, а другий надає згоду онлайн, засвідчивши заяву «Дія.Підписом». Після цього дані вносяться до Державного реєстру актів цивільного стану, які прикордонники під час перетину кордону зможуть перевірити онлайн.

Водночас зберігається можливість отримання дозволу через оформлення згоди в нотаріуса.

«На сьогодні оформлення згоди батьків тільки через нотаріальне засвідчення справжності підпису на відповідній заяві викликає низку проблемних ситуацій, зумовлених випадками, коли другий із батьків погоджується на виїзд, але не має можливості оперативно її оформити, наприклад, внаслідок перебування за межами України чи на тимчасово окупованій території. Іноді відсутня об'єктивна можливість не лише отримати відповідну згоду, а навіть звернутися до нього з проханням про її отримання. Крім того, таке оформлення потребує зусиль, коштів і часу», — зазначив заступник міністра юстиції з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Сергій Орлов.

Сергій ЛАВРЕНЮК.



## Латвійські друзі допомагають ЗСУ

**Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк побувала на прифронтовій Донеччині, щоб передати нашим захисникам зібрану латвійськими друзями волонтерську допомогу.**

«Хочу подякувати латвійським друзям, які разом зі мною повернулися із прифронтової Донеччини. Нашим військовим там сьогодні дуже важко. Їм потрібна волонтерська допомога, щоб тримати фронт і виконувати поставлені завдання. Це реальна щоденна потреба, враховуючи інтенсивність та складність бойових дій», — зазначила Віцеспікер у Фейсбучі, повідомивши, що збір коштів за її зверненням організувала Конфедерація українців Латвії «Віче»,

яку очолює Богдан Тимків, а також підтримав латвійський концерн деревообробної промисловості Latvijas Finieris з Улдисом Бікісом.

За зібрані кошти для потреб Збройних Сил України було придбано та передано військовим із 136-го батальйону 114-ї бригади та 109-го батальйону 10-ї штурмової бригади три позашляховики та один мікроавтобус, 8 генераторів, 6 дронів, 20 зимових спальників, 20 комплектів споряджень для перенесення поране-

ного бійця в умовах бойових дій, дві портативні зарядні станції, бензопили, 500 кілограмів сухпаїв та інші продукти латвійського виробництва.

«Гумвантаж до Слов'янська ми з паном Богданом доставляли разом з чудовими волонтерами із Франківщини з міста Городенка, яких курює Віталій Срайчук», — зазначила Олена Кондратюк, висловивши також особливу вдячність Послу України в Латвії у 2019—2023 роках Олександрю Мішенку.

Вл. інф.

Фото з фейсбук-сторінки Олени Кондратюк.



## Будь-яка свобода має обмеження, коли вона стосується прав іншої людини

**Суспільство, збудоване на принципах поваги до вибору й уподобань кожного, неможливо буде здолати, воно зможе протистояти будь-яким викликам. Таке переконання висловив голова Комітету Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв під час публічного обговорення способів запобігання в медіа виявам мови ворожнечі й дискримінації за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності.**

До дискусії експертне середовище запросила Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. За словами її очільниці Ольги Герасим'юк, кожен представник сучасного медіа безумовно погоджується із тим, що неприпустимо в ефірі чи матеріалі використовувати дискримінаційну лексику, але питання із порушенням таких нібито прописних істин усе одно постійно виникають у медіапросторі. А тому дуже важливо напрацювати рекомендації, які допомогли б журналістам дотримуватися принципів толерантності у створенні контенту.

«Як і будь-яка європейська спільнота, наше суспільство має справу з певними хворобами, які нам дісталися з минулого, — зауважив під час обговорення Микита Потураєв. — Бачу, тут є чимало людей, які пам'ятають часи, коли на вулиці можна було отримати на горіжні тільки за те, що не так вбраний, або через «не так» зачіску. Я точно це пам'ятаю і навіть мав у своїй юності кілька зіткнень на цьому підґрунті. Не з усіх таких зіткнень я виходив переможцем. Іноді мав розбите обличчя. Але з тих інцидентів виніс головне — це були мої уроки свободи. Хоча тоді ще були радянські часи і я навіть вірив у якісь їхні цінності, але мене дивувало: країна, яка декларувала свободу, говорила про найвільніших людей

на планеті, не давала громадянам жити вільно».

Під час дискусії парламентарій дав своє визначення «вільному життю» — якщо ти нікому не шкодиш, якщо не створюєш жодних загроз чи ризиків і нікого насильно не затягуєш у свою систему поглядів, твій спосіб життя не повинен нікого обходити. Саме цей урок, засвоєний у радянські часи, народний депутат проніс через усе своє життя. «Мені з ним цілком комфортно, — каже він. — А сьогоднішнє обговорення для мене не про права конкретних національних спільнот чи спільнот, сформованих за сексуальними вподобаннями. Це мова про свободу кожної людини».

Парламентарій зауважив, що хвороба дискримінації стосується не лише нашої країни, а й усього сучасного світу. «Вочевидь, усім треба переглядати свої колишні підходи, — переконаний він. — Тому що свобода все ж таки має обмеження, якщо вона стосується свободи інших людей. Такі суди нікому не потрібні — ні на вулиці, ні в місті, ні в країні, ні поза її межами. Бо рано чи пізно ці люди прийдуть і скажуть: «Живи так, як ми живемо». Як колись казали ті, з ким мені довелося мати справу на початку 1990-х. Вони так і казали: «Чому ти не хочеш вдягатися так, як ми? Чому ти не такий як ми?».



За словами Микити Потураєва, ми наближаємося до європейського законодавства щодо запобігання дискримінації за різними ознаками. Але рухаємося в напрямі розв'язання проблем не поступово, а ривками. Частково самі реагуємо на якісь виклики, частково нам вказують на них наші партнери. «Хочеться, щоб цей рух був поступовим», — зауважив народний депутат.

Він закликав українських медійників переглянути свої позиції щодо відкритості коментарів під публікаціями. Мовляв, у таких коментарях просто продовжується пекло, яке нині є у соціальних мережах. Люди часто пишуть речі, які відображають їхні фобії з приводу національних або гендерних ознак. «Вважаю, що доки світ, і в тому числі Україна, думає, що робити з тим злом, на яке перетворюються соціальні мережі, хоча б верифіковані



авторитетні мережі не мають ставати філіями пекла», — зауважив Микита Потураєв.

Народний депутат висловив переконання, що наш фундаментальний принцип має базуватися на захисті свободи кожної людини й свободі зібрань людей, які об'єднуються у певні групи за інтересами чи спільними ідеями. «Якщо ми зможемо побудувати суспільство, в якому нікого не цікавить, які хто має уподобання, то це буде міцне стале суспільство, що зможе відбити будь-який напад», — зауважив він.

Представник Уповноваженого з рівних прав і свобод, прав національних меншин, політичних та релігійних поглядів Михайло Спасов наголосив на тому, що Офіс Омбудсмена послідовний у своїй підтримці та сприянні ЛГБТ-спільноті на рівні з усіма іншими незахищеними верствами населення і групами українців. «На постійній основі наш офіс та особисто Уповноважений здійснює моніторинг випадків дискримінації за різними ознаками, в тому числі й за ознаками ЛГБТ». Саме з цією метою у секретаріаті при представнику Уповноваженого з рівних прав і свобод з першого дня створено експертну раду, до складу якої входять представники та представниці ЛГБТ-спільноти».

Загалом з початку року надіслано 56 ініціативних листів за всіма ознаками порушення прав представників ЛГБТ-спільноти. За деякими випадками правоохоронні органи відкривають кримінальні провадження. Утім, часто їх розпочинають не за належними статтями, а за тими, які стосуються легких тілесних ушкоджень або хуліганства. «Ми розуміємо, що сьогодні притягнення до відповідальності за статтею 161 Кримінального кодексу є досить складним процесом, — каже Михайло Спасов. — Саме тому Офіс Омбудсмена підтримує зміни підходів до відповідальності за вияви дискримінації. Зокрема, за ознакою сексуальної орієнтації, гендерної ідентичності та запровадження адміністративної відповідальності, як того вимагає наш профільний закон про засади, запобігання та протидію дискримінації в Україні. Загалом це стосується також і питань мови ворожнечі». Уповноважений послідовно підтримує законопроект № 5488 щодо внесення змін до Кодексу адміністративного судочинства та Кримінального кодексу щодо боротьби з проявом дискримінації. Офіс залучений до розробки законопроекту і додав свої зауваження. Нині документ перебуває на стадії обговорення в парламентських комітетах. Михайло Спа-

сов також нагадав, що починаючи з 2020-го в своїх щорічних доповідях Уповноважений постійно наполягає на необхідності розробки та подання відповідного законопроекту про легалізацію цивільних партнерств в Україні. «Позиція Уповноваженого завжди послідовна — це рівність, права, захист основоположних свобод кожного без привілеїв та обмежень», — резюмував він.

Не може бути жодних застережень до рекомендацій у сфері запобігання дискримінаційним проявам, які під час обговорення представили від експертного середовища, за уважила зі свого боку членкиня Комісії з журналістської етики Ліна Куш. «Питання завжди у впровадженні, — каже вона. — Часто все впирається у точку нерозуміння журналістами, як можна вчинити в тій чи іншій ситуації». Редактори та ведучі повинні мати певний алгоритм, як реагувати, якщо під час прямого ефіру співрозмовник вдається до висловлювань, які містять мову ворожнечі. На думку Ліни Куш, потрібно одразу дистанціюватися від цих заяв і чітко давати сигнал аудиторії, що така риторика порушує права, наприклад ЛГБТ-спільноти. Комісія з журналістської етики керуючись прикладами світових медіа і їхніми редакційними кодексами, закликає створювати такі кодекси й алгоритми в усіх українських медіа.

За словами Ольги Герасим'юк, Національна рада постійно тримає у фокусі питання толерантності та дискримінації. Раніше не було законодавчих можливостей впливати на ситуації, окрім як розмовляти і намагатися доступатися. Але тепер працює закон про медіа, каже фахівчиня, і в ньому є пункт про створення органів співрегулювання. Саме вони й мають виробити критерії, за якими й можна буде боротися з виявами дискримінації та нетолерантності, мовою ворожнечі й приниження, закликами до ворожнечі. А поки процес триває, медійники можуть працювати з критеріями, напрацьованими разом із громадськістю.

Надія СМІАН.  
Скріншот відео.

### МОВОЮ ЦИФР

**Упродовж 2023 року до Уповноваженого з прав людини надійшло 17 звернень щодо питань свободи й захисту від дискримінації за ознакою сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності. Це становить майже 5 відсотків від загальної кількості звернень, які стосуються захисту свободи від дискримінації.**

**11 випадків порушення прав представників ЛГБТ-спільноти було виявлено під час моніторингу ЗМІ та інших джерел поширення інформації. За результатами виявлення цих випадків надіслано відповідні листи до органів державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органів і до Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Ці 11 випадків фактично становлять понад 20 відсотків від загальної кількості виявлених випадків дискримінації за різними ознаками.**



## Європейська комісія рекомендує розпочати переговори з Україною про вступ до ЄС

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Українці глибоко реформують свою країну та готуються до вступу, навіть коли вони ведуть екзистенціальну війну». «Молдова здійснила значні реформи, незважаючи на постійні спроби дестабілізації її демократії», — наголосила Урсула фон дер Ляен, пояснюючи історичне для наших країн рішення Єврокомісії.

Крім того, Єврокомісія рекомендує розпочати такі переговори з Боснією і Герцеговиною, за певних умов, і надати статус країни-кандидата для Грузії, з умовами, що наступного року уряд цієї країни зробить важливі реформаторські кроки. «Кроки, які віддзеркалюють справжні прагнення переважної більшості її громадян приєднатися до Європейського Союзу», — зауважила Урсула фон дер Ляен.

Говорячи про реформи, які Україна продовжує втілювати попри масштабну війну, очільниця Єврокомісії зазначила, що «головний прогрес був досягнутий у конституційній реформі, реформі у сфері правосуддя, у відборі до Вищої ради правосуддя, в антикорупційних процесах, боротьбі з відмиванням грошей, були важливі заходи для обмеження впливу олігархів на громадське життя, новий закон про медіа, прогрес щодо національних меншин». «Реформи,

що залишилися, виконуються, і це добре», — сказала вона, повідомляє «Європейська правда».

В оприлюдненому ЄК звіті сказано, що комісія рекомендує, аби Рада ухвалила переговорну рамку, після того як Україна: ухвалить запропонований урядом закон про збільшення штатної чисельності Національного антикорупційного бюро України; виключить із закону про запобігання корупції положення, які обмежують повноваження НАЗК щодо перевірки майна, придбаного декларантами до вступу на державну службу, без шкоди правилам, що застосовуються до забезпечення національної безпеки під час війни; прийме закон, який регулює лобіювання за європейськими стандартами, як частину антиолігархічного плану дій; прийме закон, що стосується решти рекомендацій Венеційської комісії від червня 2023 року та жовтня 2023 року, пов'язаних із Законом про національні меншини, а також врахує рекомендації Венеційської комісії, пов'язані із законами про державну мову, медіа та освіту.

Окрім того, Україна має продовжувати боротьбу з корупцією шляхом подальших розслідувань та вироків щодо корупції.

«Сьогодні історія України та всієї Європи зробила правильний крок — рекомендувала розпочати переговори щодо членства з Україною», — прокоментував рекомендацію **Європейській комісії Президент Володимир Зеленський**.

«Наша держава має бути у Єврозоюзі. Українці на це заслуговують і своїм захистом європейських цінностей, і тим, що навіть у час повномасштабної війни ми дотримуємо свого слова, розвиваючи державні інституції. Всі необхідні рішення ухвалюємо. Дякую всім, хто допомагає! Слава Україні!» — написав він у Телеграмі.

\*\*\*

**Голова Комітету з питань інтеграції України до ЄС Іванна Климпуш-Цинцадзе в коментарі «Голосу України»** не приховувала радості від рекомендації Європейської комісії. «Ми проходимо чергову сходинку в нашому історичному неймовірному шансі, який не мали протягом століть. І очевидно, що для всіх нас дуже добре, що Європейська комісія таки рекомендує почати Європейській раді перемовини з Україною», — сказала вона. «Звичайно, хотілося б, щоб Україна була відмінницею. І щоб не йшлося про те, що Україна виконала 90 відсотків з тих завдань, які передбачали ці сім умов, що їх треба виконати. Але я сподіваюся, що усвідомлення цього історичного вікна можливостей все-таки продовжить мобілізувати український політикум на рівні і парламенту, і урядовців, і Президента. І допоможе нам впоратися із цими завданнями і на спринтерській дистанції — а під спринтерською дистанцією я маю на увазі шлях до відкриття перемовин, і також на марафонській дистанції, під час якої очевидно йтиметься про трансформацію всього суспільства для реального вступу».

Відповідаючи на запитання: «Чи зможуть перемовини про членство розпочатися вже в грудні, чи все-таки нам треба налаштуватися на більш віддалений термін?» Іванна Климпуш-Цинцадзе нагадала, що це рішення буде консенсусне. «І це консенсусне рішення мають ухвалити всі держави — члени Європейського Союзу. А це означає, що нам потрібна мобілізація, щоб ми пройшли цей шлях і у спільній взаємодії з різними європейськими столицями, і в спільній роботі над домашнім завданням, що дозволило би нам максимально продемонструвати діями те, що Україна справді готова до цього політичного кроку — рішення про відкриття перемовин про членство в ЄС».

## росія має заплатити за війну, яку почала

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Нам потрібен план якомога швидшої перемоги, і цей план має гарантувати, що США не нестимуть цей тягар самотужки. Саме тому я вніс на розгляд законопроект про відновлення економічного процвітання та можливостей для українців», — заявив під час слухань конгресмен-республіканець, голова Комітету у закордонних справах Майкл Маккол. Він повідомив, що законопроект двопалатний і двопартійний і вимагає передати Україні заморожені суверенні активи росії. «Настав час, щоб росія розплатувалась за війну, яку вона розпочала», — наголосив Майкл Маккол.

Згідно із законопроектом, повернення російських активів до рф неможливе, доки вона не виплатить компенсацію Україні.

Конгресмен-демократ співголова Комітету в закордонних справах Грегорі Мікс зі свого боку додав: «З розвитком війни має розвиватися і наша економічна стратегія. Це включає і підтримку України, яка дозволить їй стати повноцінним економічним гравцем у Європі. І це потрібно робити під час війни, а не лише після перемоги України», **цитуює «Голос Америки»**.

Передача заморожених російських суверенних активів на допомогу Україні, за словами конгресмена, «один із засобів, до якого ми повинні прагнути разом з нашими європейськими партнерами». «Наразі ми бачимо обнадійливі сигнали від Європи, де зосереджена більшість цих російських активів і чії правові умови є більш вимогливими», — сказав Грегорі Мікс.

## G7: підсилення санкцій та просування Формули миру



**Глави МЗС країн «Групи семи» (G7) 7 листопада обговорили у Токіо ситуацію в Україні та скоординували її подальшу підтримку на тлі напруження на Близькому Сході. Сесія, присвячена Україні, тривала 80 хвилин.**

На ній був присутній верховний представник Євросоюзу із зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель.

Підсумки обговорень відображено в підсумковому пресрелізі. Зокрема, міністри погодилися, що G7 повністю поділяють думку щодо запровадження подальших жорстких санкцій проти росії та надання рішучої підтримки Україні навіть в умовах напруженості на Близькому Сході, **інформує DW**.

«G7 прискорить зусилля для середньо- та довгострокового відновлення і відбудови в ед-

ності державного та приватного секторів», — йдеться у пресрелізі.

Міністри також вказали на необхідність просувати процес Формули миру разом з міжнародними партнерами, засудили неодноразові запуски балістичних ракет, які здійснила Північна Корея, а також поставки зброї з КНДР до росії, які є прямим порушенням резолюції Ради Безпеки ООН.

Міністр закордонних справ Японії Йоко Камікава окремо зауважила, що її країна оголосила й уже реалізує допомогу Україні на загальну суму 7,6 мільярда доларів. Також Токіо планує провести на початку наступного року японсько-українську конференцію з питань сприяння економічному відновленню.

У середу консультації міністрів тривали.

**Фото зі сторінки у мережі X держсекретаря США Ентоні Блінкена.**

## Майже позбавилися залежності від газу з рф. На черзі — і відмова від вугілля

**Румунські ЗМІ повідомляють, що країна однією з перших у Європейському Союзі почне будівництво малого модульного атомного реактора потужністю у 300 мегаватів. Це становить лише третину потужності звичайної АЕС, але дасть змогу задовольнити потреби в електроенергії значного регіону.**

При цьому на будівництво АЕС з малим модульним ядерним реактором піде менше часу, ніж на традиційну атомну станцію з кількома реакторами. Фахівці вже підібрали місце для його будівництва. Це — територія колишньої ТЕЦ, яка вже кілька років не працює.

До того ж Румунія не вкладатиме ані власних коштів, ані коштів ЄС у це будівництво. Всі витрати беруть на себе уряд США та американська фірма NuScale Power. А вони не так вже й малі — 14 мільйонів доларів.

«Ця інвестиція має на меті продемонструвати першість США в передовому ядерному

секторі енергетики, її прискорення переход на отримання чистої електроенергії. А також показати приклад потенційним європейським інвесторам для залучення на будівництво малих реакторів багатомільярдних коштів. Це дозволить не тільки відмовитися від використання вугілля, яке забруднює атмосферу, а й створити тисячі нових робочих місць та посилити енергетичну безпеку Європи», — пояснили у Вашингтоні виділленя таких коштів для Румунії.

І приклад оцінили ще в одинадцяти країнах — членах ЄС, які закликали Європейську комісію створити «загальноєвропейський промисловий союз», метою якого буде встановлення малих модульних ядерних реакторів (ММР) замість будівництва традиційних атомних електростанцій, а також залучення інвестицій для цього. В листі, з яким Болгарія, Хорватія, Чехія, Фінляндія, Франція, Угорщина, Нідерланди, Польща, Словаччина, Словенія, Швеція і Румунія, у тому числі, звернулися до ЄК, заз-

начається, що такий союз дасть змогу зміцнити «енергетичний суверенітет та конкурентоспроможність промисловості» Європейського Союзу, допоможе досягти мети ЄС щодо зменшення залежності від вугілля, зокрема російського. Не секрет, що деякі європейські країни ще закуповують його в рф і по суті спонсорують війну проти України.

За розрахунками фахівців, перехід за прикладом США на малі модульні реактори, які завдяки невеликим розмірам можна буде встановлювати на будь-яких вільних площах, забезпечить повну відмову від використання вугілля до 2030 року.

Держави, котрі підписали звернення до ЄК, висловили сподівання, що Європейський форум з ядерної енергетики, який відбувається у Братиславі, «надасть можливість досягти прогресу в цьому напрямі розвитку ядерної енергетики». Диригувати цим процесом у Європі й буде покликаний «загальноєвропейський промисловий союз».

**Ярослав СЕРГІЄНКО.**

## Евакуйовано першу групу наших громадян із сектору Гази

**Україна успішно евакуйовала із сектору Гази першу групу наших громадян — це 43 українці. Про їх евакуацію в мережі X повідомив Президент Володимир Зеленський: «Зараз вони в безпеці на території Єгипту під опікою українських дипломатів».**

«Ми також допомогли евакуйовувати 36 громадян Молдови. Раді допомогти нашим дружнім сусідам. Евакуація триває. Наші посольства в Ізраїлі та Єгипті, інші причетні українські відомства продовжують роботу над евакуацією наших громадян», — йдеться у дописі.

Тим часом Президентка Молдови Мая Санду подякувала Володимирі Зеленському, а також Президенту Румунії Клаусу Йоганнісу за підтримку з боку України та Румунії «у цій майже місячній операції з евакуації громадян Молдови із сектору Гази».

## Як патрушев став луковим

Хакери зламали сайт ІТ-підприємця федерального податкового служби рф і виявили багато цікавого, що намагається приховати російська влада, а саме найбільш «закритий» силовик — голова ради безпеки микола патрушев.

Путінський режим прагне захопити свої статки та нерухомість з допомогою системи «Податок-3», що в ручному режимі змінює дані про людей, які перебувають під так званим державним захистом. Телеграм-канал «Можемо об'явити» та «Новая газета. Европа» з'ясували, що в базі податкових даних микола патрушев значиться як луков евгеній федорович. Дата народження, паспортні дані — все збігається.

Федеральна податкова служба давно приховує дані російських чиновників та їхніх родичів. Керівник «Роснефть» ігор сечин став сергієм терентьевим, син патрушева андрій — олексієм голубевим. Владна еліта та їхні чада масово змінили прізвища, і докопався до їхніх статків стало проблематично.

патрушев-луков у 2018-му заробив 33,7 млн рублів, із них 5,8 млн — в управлінні справами президента рф. Дослідники припускають, що голова ради безпеки може мати ще кілька псевдо, бо за ради благ чиновників, близьких до путіна, держреєстр творить справжні дива.

З офіційних декларацій за 2018-й заробіток сина патрушева дмитра, який є міністром сільського господарства, становив 184 млн рублів. Він один з найбільш високооплачуваних російських чиновників.

Ще один син — андрій у 24 роки став радником керівника компанії «Роснефть». Тепер у нього власний бізнес, і він має всі шанси отримати підряди в морській геологорозвідці «Газпрому» та «Новатеку».

російські та західні ЗМІ називають старшого сина дмитра патрушева можливим наступником путіна. Племінник патрушева володимир дев'ятиріч очолює концерн «Морское подводное оружие — Гидроприбор», займається виробництвом мін та торпед.

патрушев-старший зробив усе, щоб приховати сімейне політбюро в усіх базах даних. Але телеграм-канал «Можемо об'явити» вдалося з'ясувати, що голова ради безпеки рф має квартиру в будинку влади на вулиці Рочдельській, 12 у москові площею 250 квадратних метрів, яку отримав безплатно в 2004-му. Зараз тут проживає молодший син андрій. Вартість квартири — 128 млн рублів.

Ці та інші факти стали відомими завдяки рекордним витокам російських даних за перший рік війни з Україною. За інформацією дослідження InfoWatch, у відкритий доступ потрапили 667 млн записів державних та корпоративних баз даних. Загалом кількість витоків за 2022-й зросла в 2,6 рази. У відкритому доступі опинилися дані федеральної податкової служби, але в них не знайшли прізвища патрушева миколи платоновича, бо кращі сили кинуто, щоб приховати життя путінського оточення від власного народу.

Вони живуть у вічному страху за психологією стукачів, які намагаються все приховати і потайки чинять зло стосовно оточуючих. патрушев майже слово в слово повторює слова путіна. І тут нічого дивного, вважає дослідник російських спецслужб Андрій Солдатов, бо «вони просто зроблені на одному заводі». Багаторічна робота в замкнутій корпорації, соціальна ізоляція, вічні пошуки ворогів, сформували в них викривлене уявлення про світ, тому вони дали плетуть інтриги і ховаються навіть у своїй країні.

**Богдан КУШНІР.**



Із бюджету Хмельницької громади виділено півтора мільйона гривень на облаштування для Пироговецького ліцею, що на Хмельниччині, укріття. Обладнали його в будинку культури, який розташовується поряд. Відтепер учні ліцею навчатимуться очно, повідомляє наш власкор Ірина Козак

## Здобутки і втрати в битві за енергобезпеку

### СЕКТОР НАФТОГАЗУ

Коли оцінювати здобутки вітчизняної нафтогазової галузі під час великої війни тільки за основними показниками та рапортами в медіа її топ-менеджерів і урядовців, на перший погляд здається, що існує інша, паралельна, реальність. Чого варті лише їхні майже сенсаційні запевнення в тому, що необхідні для нинішнього опалювального сезону обсяги блакитного палива вперше за часи Незалежності будуть забезпечені винятково українським газом. Наголосимо: не купленим, перекупленим чи позиченим деінде, а добутих із наших надр. Чи немає перебільшень у таких твердженнях? І, власне, чи є підстави для оптимізму в оцінках реалій і перспектив нашої енергонезалежності чи, точніше, мабуть, енергобезпеки?

### Обнадіює не лише статистика

Щоб відповісти на ці запитання, спершу поглянемо на статистику. За словами голови правління НАК «Нафтогаз України» Олексія Чернишова, котрий є «капітаном» провідної команди-гравця на ринку вуглеводнів (нагадаємо, що виробничий підрозділ цієї державної структури — АТ «Укргазвидобування» — дістає з надр понад 70 відсотків вітчизняного газу), на кінець жовтня в надійних сховищах розміщено 16 мільярдів кубометрів блакитного палива. Тож навіть за умов, що в тих обсягах ураховано майже два мільярди кубометрів газу іноземних компаній, які орендують вільні обсяги згаданих вітчизняних «копилек», чіпати чуже ніхто не збирається. Вистачить своїх ресурсів.

Оскільки вони, на переконання Олексія Чернишова, «абсолютно достатні» для того, щоб пройти ще одну надскладну зиму в умовах розв'язаної рашистами повномасштабної війни. А на оренді частини українських газосховищ іноземцями ще й заробимо зовсім не зайву сьогодні свіжу копійку. Та водночас зміцнимо їхню довіру до нашої держави як до надійного партнера на європейському ринку. Надто за умов, коли сьогодні, в розпал великої війни, провідники галузі й урядовці всерйоз розгля-

критики побільшало, коли стала очевидною примарність надій на виконання програми. За її «провал» ініціаторів і відповідальних за реалізацію вимагали притягнути до найсуворішої відповідальності. Адже, мовляв, на втілення проєкту в життя витратили десятки мільярдів гривень фактично державних коштів (адже гаманець НАК «Нафтогаз України» не приватний), дали змогу на вже розвіданих площах заробити грібні гроші китайцям, хорватам та іншим іноземцям, а очікуваного результату не досягли...

Щоправда, не такі «гарячі» голови акцентували увагу на іншому. Так, зауважували вони, планку двадцятимільярдного газовидобутку форсованими темпами за такий короткий проміжок часу подолати не вдалося. Не тільки із суб'єктивних, а й з об'єктивних причин. Коли стало зрозуміло, що «шкурка» такого форсування не варта вичинки з огляду на цінову та іншу політику на досить мінливому ринку вуглеводнів. Але чи справді цілковито змарновані час, кошти й ресурси, витрачені на виконання програми 20/20? Зовсім ні! Бо саме вона остаточно розірвала пуповину, яка найміцніше прив'язувала вітчизняну галузь до, м'яко кажучи, застарілих «радянських» технологій і стандартів.



Технічне «серце» сучасної бурової установки, яку використовують працівники «Укргазвидобування», нагадує науково-дослідницьку лабораторію.

— головний пріоритет розвитку нафтогазової галузі України», який відбувся в Полтаві 6—7 вересня, директор з розвідки та розробки АТ «Укргазвидобування» Максим Вітик повідомив про цьогорічні рекордні (!) результати роботи підприємства, для присутніх у залі колег вони не стали сенсацією.

Попри те, що йшлося про донедавна справді недосяжні кількості пробурених свердловин і темпи приросту обсягів видобутку газу. А вже з початку 2023 року АТ «Укргазвидобування» ввело в експлуатацію 58 нових газових свердловин із сумарним середньодобовим дебітом 5,3 мільйона кубометрів. Порівняно з роками до великої війни обсяги буріння збільшилися вдвічі. Відповідно нарощено й видобуток: порівняно з 2021 роком майже утричі!

### Найефективніші «інвестори» — захисники держави

Але фахівці знають і про те, скільки коштів та ресурсів упродовж останніх років було закладено в підвалини таких здобутків. Отже, згадані вище технічна та технологічна «революції» просто не могли не вродити відчутними плодами на виробничих майданчиках. А інвестиційні мільярди — очевидними «плюсами» для однієї з найважливіших складових нашої енергонезалежності. Хоча саме сьогодні не можна обійти увагою головних «революціонерів», які власними руками й розумом рухають той технічний прогрес. І водночас закладають свої цеглини в українську енергетичну «фортецю».

І будівничими стали тисячі робітників, інженерів, технологів, науковців, управлінців, топ-менеджерів... Бо саме вони й під час повномасштабної війни забезпечують безперервний пошуково-дослідницький і виробничий цикли вітчизняного нафтогазовидобутку. До того ж роблять це за умов, коли їхні робочі місця в полях, на бурових майданчиках і підприємствах, в установках і офісах, як і будь-які об'єкти енергетичної сфери, залишаються цілями для ворожих ракет, бомб і снарядів... Тож не лише їхньому професіоналізму, а й стійкості та самовідданості мусимо віддати належне.

Відносно на згаданому форумі в Полтаві майже всі промовці розпочинали свої виступи з подяки ЗСУ та іншим захисникам України, котрі виявилися найефективнішими... «інвесторами» в розвиток галузі. Бо фахівці як ніхто інший усвідомлюють, за крок від якої прірви опинилася справа їхнього життя в перші дні повномасштабного вторгнення російської орди. Зрештою, ні для кого не таємниця, що левову частку вітчизняних вуглеводнів, насамперед природного газу, добувають на Харківщині та Полтавщині.

В останній рашистам вдалося загідувати своєю присутністю тільки одну громаду із шістдесяти. Однак накивати звідти п'ятами їм довелося вже за лічені дні. Та й на більшій частині захопленої території Харківської області окупанти протрималися лише кілька місяців. Під натиском наших Сил оборони загарбники чужого втікали ще феєричніше... А якби їм вдалося окупувати повністю основні нафтогазові регіони нашої держави (до них належать ще й сусідні, фактично прифронтові Сумщина та Чернігівщина) і протриматися там довше, то чи було б що сьогодні спеціалістам із пошуку й видобутку вуглеводнів розвивати взагалі? Хоча без болічних втрат на перспективних площах досі окупованих територій сходило та півдня України, зокрема й у Чорному

морі, звісно, не обійшлося. Та тепер уже, здається, ні в кого не виникає сумнівів, що ті втрати також тимчасові. При цьому масштаби всіх спричинених великою війною «мінусів» для сектору нафтогазу, й не тільки, важко навіть уявити.

### Вимушена економія фахівців не втішає й не заспокоює

Тож, скажімо, нікого із фахівців галузі не тішить по-справжньому сьогоднішня «повна самодостатність» у забезпеченні споживачів газом вітчизняного видобутку на весь опалювальний сезон. Адже кожен із них розуміє, що досягнуто її значною мірою через більш ніж істотне скорочення обсягів споживання блакитного полива. Та надто вже дорога й кривава ціна такої вимушеної економії. Бо головними її складовими стали стерті з лиця землі або зруйновані дощенту міста, селища, села з їхніми тепер уже колишніми промисловими й сільськогосподарськими підприємствами, лікарнями, школами, дитсадками, будинками культури, житлом...

За таких обставин зрозуміло, що для «лікування» тих жахливих ран і відновлення втраченого, не кажучи вже про потреби військових, необхідно нарощувати видобуток вуглеводнів. Представники НАК «Нафтогаз України» стверджують: до нових завдань і викликів готові. А вже цьогоріч порівняно з минулим роком АТ «Укргазвидобування» збільшує обсяги піднятого з надр землі природного газу фактично на мільярд кубометрів — до 13,5 мільярда. А вже наступного там збираються подолати черговий рубіж у 14 мільярдів. Задля цього й під час війни тривають активні дослідження перспективних площ із застосуванням найпрогресивнішої 3Д сейсміки.

Тож лише за півроку на Полтавщині було відкрито два родовища з потужними дебітами газонасних свердловин. Щоб застосувати одну з найефективніших технологій гідророзриву пласта на більшій глибині (понад 5,5—6 кілометрів від поверхні землі) в АТ «Укргазвидобування» планують уже наступного року розпочати оновлення власного флоту бурової техніки. Та водночас розширювати основу для результативного буріння — справді якісну 3Д сейсміку. Застосовуючи останню, фахівці компанії, за словами Максима Вітика, вже цього року обстежать орієнтовно 1700 квадратних кілометрів. Протягом наступних трьох років покриття нею площ для дослідження збільшиться майже вдвічі. А за 5—7 років їх мають розширити до 15 тисяч квадратних кілометрів.

Про подальше нарощення виробничих потужностей і запровадження найсучасніших технологій на галузевому форумі в Полтаві розповідали й представники найбільшої в Україні серед приватних газовидобувних компаній ДТЕК «Нафтогаз», яка наразі розпочинає свій підземний «похід» іще й за нафтою. Вона попри війну цьогоріч у видобуток газу інвестувала 5,6 мільярда гривень. Тобто вдвічі більше, ніж минулого року. Логіка дій її власника та топ-менеджерів очевидна. Вклавши за десять років у свій газовидобувний бізнес майже 500 мільйонів доларів, зупинятися, як то кажуть, на півдорозі й «заморожувати» масштабні проєкти було б, м'яко кажучи, нерозумно...  
Василь НЕІЖМАК.

Полтавська область.

Фото автора.

ЗАКІНЧЕННЯ В НАСТУПНОМУ НОМЕРІ.



Щоб дістати вуглеводневі скарби, сьогодні доводиться занурюватися під землю дедалі глибше.

дають майбутню Україну як експортера (!) газу, «павербанку Європи» й енергетичного хабу континенту.

Хоча ще зовсім недавно, пригадується, експерти розповідали зовсім про інше. Зокрема, про необхідність остаточного сповзання з російської газової «голки» та відкриття вітчизняного нафтогазовидобувного комплексу, який свого часу був чи не найпотужнішим у колишньому Союзі. Та потім багато років поспіль тільки занепадав. Підняти його належало через «реалізацію» старих виснажених родовищ та відкриття й освоєння нових. А цього, зрозуміло, неможливо досягти без вагомих інвестицій у технічне переозброєння галузі та впровадження новітніх, апробованих у світі технологій.

### Програму 20/20 не виконали, але і «вхолосту» не працювали

Адже все те дає змогу в найбуквальнішому сенсі зануритися в лоно матінки-Землі набагато глибше й дістати з її надр скарби, які раніше були просто недоступні. На щастя, такими підземними скарбами Бог і природа Україну не обділили... А про небачені раніше інвестиції задля їх пошуку та підняття на поверхню урядовці всерйоз заговорили тоді, коли окреслювали відому програму 20/20. Згідно з нею, до 2020 року профільний підрозділ НАК «Нафтогаз України» — «Укргазвидобування» — мав досягти щорічного видобутку у 20 мільярдів кубометрів газу.

Хоча й критиків тієї програми вистачало. Надто з числа тих, кому не подобалися «іноземні» пріоритети наших урядовців при залученні бурових компаній. Нищівної

### Нові глибини й технології дають вагомий результат

Достатньо згадати, що газонасну свердловину глибиною понад три тисячі метрів фахівці «Укргазвидобування» на верстах російського заводу «Уралмаш» бурили півтора-два роки. Натомість представники іноземних компаній, запрошені в Україну задля інтенсифікації таких робіт, на своїх верстах пробивалися до покладах вуглеводнів, які залегали значно глибше, за півроку чи навіть за кілька місяців. Як то кажуть, відчуєте різницю... З усвідомленням того, що саме іноземні компанії зробили і передові технології, й належну культуру виробництва, з екологічними стандартами включно, вже не екзотикою, а, так би мовити, нормою функціонування бурових майданчиків у нашої державі.

Та посприяти їхньому більш ніж істотному технічному оновленню. Бо коли бачиш, як поруч із тобою працює західна техніка, оглядаєшся на «шедеври» заводу «Уралмаш» якось не хочеться... Зрештою, переозброєватися змушували реалії та нові виклики в освоєнні надр. Надто з огляду на те, що на виснажених багаторічно експлуатаційних родовищах і свердловинах глибиною 3—4 кілометри запаси вуглеводнів уже майже не залишалося. Водночас занурюються глибше «совкові» техніка й обладнання просто не давали змоги.

За таких обставин саме на виконання програми 20/20 для «Укргазвидобування» закуповували нові бурові верстати виробництва провідних іноземних компаній, а також істотно оновлювали старі. Тож коли на кувейтському, десятому за ліком, міжнародному галузевому форумі «Енергетична безпека



## На Рівненщині виявили новий варіант COVID — «Арктур»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— «Арктур» характеризується дещо підвищеним рівнем заразності, що в 1,2 раза вищий, ніж близький до нього штаб Kraken. Проте він не є небезпечнішим, ніж попередні, ВООЗ оцінює його «серйозність» як «низьку». Окрім типових для COVID симптомів, «Арктур» викликає сверблячий кон'юнктивіт (рожеве око) без гною, але з відчуттям липкості в очах, — сказав Роман Сафонов.

Коронавірус нікуди не зник і вакцинація триває. Минулого тижня в Костопільській громаді зафіксовано летальний випадок від COVID-19. Особливо важливою вакцинація є для людей віком 65+. Нагадаємо, що вакцини є безплатними та у вільному доступі.



фото прес-служби РОВА.

**Олександр Поліщук, Валерій Сафонов (зліва направо).**

Як повідомив Роман Сафонов, активної циркуляції вірусів грипу ще немає. Також не зареєстровано летальних випадків унаслідок грипу. Минулого тижня на Рівненщині зафіксували 6858 випадків захворю-

вання на грип та ГРВІ. 66,7% з них — діти.

— Щодо гепатиту А, то його спалах виявлено лише у Вінницькій області. В інших регіонах реєструються поодинокі випадки захворювання, які не мають епідеміологічного зв'язку між собою. У Рівненській області чотири випадки гепатиту А, а за весь минулий рік — шість. Такий рівень характеризується як епідемічно благополучний, — зазначив спікер.

Тож дотримуйтеся правил профілактики: мийте руки, не торкайтеся обличчя, часто провітрюйте приміщення, добре мийте овочі та фрукти і звертайтеся до лікаря в разі появи симптомів, порадив Валерій Сафонов.

**Тетяна ПАНАСЮК.**  
Рівне.

### ПОДРОБИЦІ

## Освітняни платитимуть за зв'язок удвічі менше

Удвічі менше платити за мобільний зв'язок матимуть змогу керівники, вчителі та технічний персонал шкіл Дніпра завдяки проекту «Освітняни на зв'язку».

Після підключення знижки, залежно від тарифного плану, його вартість становитиме приблизно 77, 100 або 135 гривень на місяць. Проект, який ініціювали КП «Цифрова трансформація і автоматизація інформаційних процесів міста «Дніпро» та один з великих мобільних операторів, триватиме протягом року.

«Дніпро — найпотужніше місто. Тому стартуємо саме звідси. Компанія підготувала сім тисяч пакетів для цього проекту. Вони працюють як промокод, тож активувати знижку зможуть до п'яти абонентів. Умовний учитель або вчителька зможуть підключити знижку для всієї родини і завжди залишатися на зв'язку як з учнями, так і з сім'єю», — розповів представник мобільного оператора Сергій Терзі.

Як зазначили в міськраді, аби підключити послугу, адміністрація школи має заповнити спеціальну форму для реєстрації. Вказати ПІБ, назву закладу, посаду та номер телефону співробітників, які бажають скористатися такою пропозицією. Далі «Дніпро» обробляє інформацію й разом з мобільним оператором готує індивідуальні конверти з промокодом та інструкцією для активації пакета.

«Для вчителів це чудова можливість використовувати у своїй роботі онлайн-платформи та ресурси задля підвищення рівня навчання школярів міста завдяки цифровим технологіям. У майбутньому, якщо проект буде успішним, ми звертатимемося до мобільного оператора для поширення такої акції на вихователів садків», — каже директор КП Артем Трапезніков.

**Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.**

Дніпропетровська область.

## Ліквідують наслідки ворожих атак

Комунальні служби Одеси продовжують виконувати роботи з ліквідації наслідків обстрілу. Як писав «Голос України», 5 листопада ворог атакував Одесу різними типами ракет та ударними дронами. Внаслідок ворожої атаки пошкоджено Одеський національний музей, корпус Одеського національного медичного університету та 33 житлові будинки (395 квартир).



«Комунальні служби привели до належного санітарно-технічного стану вулицю Софіївську, куди влучила ворожа ракета. Там вивезено приблизно 90 тонн сміття. Очищено від уламків вулицю Чернишевського та прилеглі провулки. Керуючі компанії допомагають мешканцям герметизувати квартири та будинки: скління, закриття віконних отворів плівкою та OSB-плитами. Проводяться роботи на покрівлях. Загалом пошкоджено майже 1000 квадратних метрів дахів», — зазначила директорка Департаменту міського господарства Наталія Мостовських.

Служби «Інфосводоканал», «Одесагаз» та КП «Одесміськвітло» також працюють на місцях. Уже полагодили понівечений водовід. Будинки, які розташовані на вулицях, прилеглих до Софіївської, отримали водопостачання. Служба «Одесагаз» працює над герметизацією пошкоджених мереж.

Наразі ще триває обстеження квартири та складення актів для отримання допомоги з бюджету міста. Одесити висловлюють щиру подяку фонду Баффета та іншим організаціям, які надають допомогу матеріалами.

**Олена ІВАШКО.**

Одеса.

Фото з відкритих джерел.

### ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений диплом магістра серія М19 № 089413 виданий "Державною екологічною академією післядипломної освіти та управління" від 10 липня 2019 року на ім'я **Шейн Олексій Вікторович**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія УБД № 180447, видане Державною службою України з надзвичайних ситуацій 31 березня 2016 року на ім'я **Подашевської Ірини Тарасівни**, вважати недійсним.

Втрачений диплом магістра КВ №30436626, виданий міністерством Культури та Мистецтв від 30 червня 2006 р. на ім'я **Гаврик Вікторія Олександрівна**, прошу вважати недійсним.

Приватний нотаріус Кропивницького міського нотаріального округу Недільченко Інна Сергіївна повідомляє про відкриття спадщини та заведення спадкової справи до майна померлого 25 вересня 2023 року Дедова Юрія Олексійовича, 23 квітня 1970 року народження. Всі спадкоємці повинні звернутись до нотаріуса за адресою: Україна, 25006, Кіровоградська обл., м. Кропивницький, Студентський бульвар, буд. 4А, кв. 43 (час прийому громадян: понед.-п'ят. з 9.00 до 17.00 - без перерви на обід; суб.нед. - за домовленістю, тел.: +38 0669476359).

### ОГОЛОШЕННЯ щодо продажу активів АТ "МЕГАБАНК"

Номер лоту: G3N025176, G3N025177  
Короткий опис активів (майна) в лоті: Права вимоги за кредитними договорами № 06П/2019, що укладений з фізичною особою. Права вимоги за кредитними договорами № 36П/2021, що укладений з фізичною особою.  
Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет - Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktivbankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>  
Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 16.11.2023  
Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті [www.prozorro.sale](http://www.prozorro.sale)  
Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/56277>

Втрачений атестат про повну загальну середню освіту серія НК №27926298 та додаток до нього серія 02 АП № 051985 виданий Амвросіївською загальноосвітньою школою I-III ступенів № 6 від 24 червня 2005 року на ім'я **Сорочинської Олени Володимирівни**, вважати не дійсним.

АТЕСТАТ ХА № 44219311 та ДОДАТОК ДО АТЕСТАТА 12 АК № 134751 про повну загальну середню освіту видані Харківським ліцеєм №107 Харківської міської ради Харківської області від 31 травня 2013 р. на ім'я **Софієнко Надії Дмитрівни**, вважати недійсним.

Втрачений документ "Свідоцтво про право власності на житло", видане Державним комунальним управлінням житлового господарства Мінського району м. Києва від 03.12.1996р. за номером 661, видане **Сокольвяк Володимиріу Івановичу** вважати недійсним.

Третя криворізька державна нотаріальна контора розшукує спадкоємців - Драч Ігоря Анатолійовича та Драч Юрія Анатолійовича, які є синами померлої - Драч Валентини Іванівни, 26 вересня 1946 року народження, яка померла 14 квітня 2022 року, у зв'язку із відкриттям спадкової справи. Дані для зв'язку: поштова адреса [3dnk.kryvyirih82@gmail.com](mailto:3dnk.kryvyirih82@gmail.com); телефон +380665946102; адреса: вул.Вадима Гурова, буд.1, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50006.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу Черкун В.І., розшукує спадкоємців по відкритим спадковим справам після спадкодавців:  
● померлої 04.01.2023 року Полеха Олени Єгорівни, 30.05.1942 р.н.; її спадкоємців: Полеха Станіслава Юрійовича, 06.02.1989 р.н. та Полеха Ярослава Юрійовича, 18.01.1995 р.н.;  
● померлого 13.09.2022 року Шкода Сергія Кондратовича, 07.06.1939 р.н.; його спадкоємців: Орешкіну Ірину Сергіївну, 06.05.1963 р.н. та Шкода Костянтина Сергійовича, 22.03.1968 р.н.;  
● померлого 04.08.2023 року Москівець Василя Даниловича, 09.01.1950 р.н.; його спадкоємців: Москівець Романа Васильовича, 04.05.1982 р.н. та Білан Олену Василівну, 09.02.1974 р.н.;  
прошу усіх спадкоємців, яких стосується ця інформація звернутися до мене для вирішення питання по спадкуванню майна за телефоном 097-349-44-81 або адресою: м. Запоріжжя, вул. Шаслива, буд. 9, кв. 1.





**Сьогодні** в Україні без опадів, дощитиме лише у східних областях. Температура повітря вночі 1—6 градусів тепла. Вдень 6—13 вище нуля. Вітер північно-західний, 5—10 м/с

■ **1794.** Помер Григорій Сковорода — видатний український просвітител-гуманіст, філософ, поет, педагог.  
 ■ **1823.** Помер Василь Капніст — визначний український поет, драматург і громадсько-політичний діяч.  
 ■ **1872.** Народився Богдан Лепкий — український поет, прозаїк, літературознавець, критик, перекладач, видавець, публіцист, художник.  
 ■ **1891.** Народився Федір Ернст — український історик, мистецтвознавець, музезознавець.  
 ■ **1938.** У Хусті для організації оборони Карпатської України утворили напіввійськову організацію «Карпатська Січ».  
 ■ **1977.** Українська Гельсінська група оприлюднила «Маніфест українського протозахисного руху».

## СПОРТ

### «Шахтар» переміг «Барселону»

**Футбол.** Ліга чемпіонів. Груповий етап. 4-й раунд. 7 листопада.

**Група Е.** «Лацио» (Італія) — «Феєноорд» (Нідерланди). 1:0. «Атлетіко» (Іспанія) — «Селтік» (Шотландія). 6:0.  
 «Атлетіко» — 8 очок, «Лацио» — 7, «Феєноорд» — 6, «Селтік» — 1.

**Група F.** «Боруссія» (Дортмунд, Німеччина) — «Ньюкасл» (Англія). 2:0. «Мілан» (Італія) — ПСЖ (Франція). 2:1.  
 «Боруссія» Д — 7, ПСЖ — 6, «Мілан» — 5, «Ньюкасл» — 4.

**Група G.** «Манчестер Сіті» (Англія) — «Янг Бойз» (Швейцарія). 3:0. «Црвена Звезда» (Сербія) — «Лейпциг» (Німеччина). 1:2.  
 «Манчестер Сіті» — 12, «Лейпциг» — 9, «Црвена Звезда» — 1, «Янг Бойз» — 1.

**Група H.** «Порту» (Португалія) — «Антверпен» (Бельгія). 2:0.

**«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Барселона» (Іспанія). 1:0.**

**Гол:** Сікан, 40.  
**«Шахтар»:** Різник, Гочолешвілі, Бондар, Ракицький, Матвієнко, Степаненко (Назарина, 72), Криськів, Судяков, Зубков, Невертон (Швед, 90+8), Сікан (Келсі, 62). **Тренер** — Маріно Пушич.

**«Барселона»:** тер Штеген, Кансело, Арауго, Крістенсен, Алонсо (Бальде, 59), Гюндоган, Ромеу (Педрі, 59), Гаві (Лопес, 81), Рафінья (Ямаль, 59), Ферран (Фелікс, 59), Левандовський.

**Рефері** — Ірфан Пельто (Боснія і Герцеговина).

Гамбург (Німеччина). «Фолькспаркштадіон». 49 147 глядачів. 9 градусів.

	В	Н	П	М	О
1. «Барселона»	3	0	1	8	2
2. «Порту»	3	0	1	9	3
3. «Шахтар»	2	0	2	6	7
4. «Антверпен»	0	0	4	3	14

На відміну від матчу в Барселоні двотижневої давності, каталонці цього разу в першій половині зустрічі не поставили перед обороною «Шахтаря» жодних нерозв'язних завдань. Понад те, гості жодного разу не влучили по воротах Різника.

На цьому тлі «гірники» відчули свою гру та зуміли реалізувати одну з контратак. Вона почалася довгою діагональною передачею Судякова на правий фланг, котру прийняв Гочолешвілі. Він, своєю чергою, точно відправив м'яч на Сікана, який майже з лінії воротарського майданчика влучно пробив головою під ближню стійку воріт тер Штегена.

Цей гол вирішив долю цього напруженого поєдинку. І приніс «Шахтареві» заслужену перемогу.

Після перерви «Барселона», зрозуміло, намагалася бодай зрівняти рахунок. Однак оборона «гірників» була на висоті. Та й атака тримала гостей у напруженні.

Незважаючи на нові кадрові проблеми, «Шахтарю» вперше у нинішньому розіграші вдалося успішно побудувати захисну лінію. Натиск «Барселони» навіть у присутності Левандовського, який відновився, був не таким потужним, як у Каталонії, і «помаранчево-чорні» не здригнулися. Навпаки, вони діяли чітко, холіднокровно, ретельно виконуючи тренерські настанови. Хай що там кажуть, а зіграли гідно, молодці!

**Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.**

## Лівий берег Херсонщини — зона особливої уваги та дії ЗСУ

### ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Експерти зазначають: мовляв, бойові зіткнення тривають поблизу Кринок, а також поблизу Пойми (12 км на схід від Херсона і 4 км від Дніпра), Піщанівки (13 км на схід від Херсона і 3 км від Дніпра) і Підстепного (17 км на схід від Херсона і 4 км від Дніпра), але нібито спроби українських військ просунутися вперед 6 і 7 листопада не були особливо масштабними порівняно з попередніми днями.

Аналітики ISW дійшли висновку: «Повідомлення про угруповання українських сил чисельністю до батальйону на східному березі свідчить про те, що інтенсивні російські зусилля з перекриття річки Дніпро не завадили українським силам перекинути додатковий особовий склад і матеріальну частину на позиції на східному березі».

Своєю чергою, коментуючи ситуацію на фронті, директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергій Згурець каже, що ділянок на лівому березі Херсонщини, де можуть діяти українські військові, стає більше.

«Щонайменше йдеться про три ділянки, де можуть діяти українські військові. Зокрема, від двох мостів, залізничного й автомобільного поблизу Антонівки. Ще один плацдарм збільшується поблизу Кринів, де ворог безуспішно намагався відбити цей населений пункт», — розповів він в ефірі «Еспресо».

За його словами, впродовж декількох тижнів підрозділи морської піхоти ЗСУ здійснювали рейдові дії на лівому березі Херсонщини із забезпеченням перекидання цих підрозділів і логістики, використовуючи човни. На додачу до дій наших підрозділів, вчора з'явилося відео, де перекидається один БТР з правого берега. Це спричинило істеріку в російських пабліках з огляду на те, що Україна збільшує свої потужності на лівому березі. Військовий експерт вважає, що це може вплинути на

подальший перебіг бойових дій. Але стосовно форсування в найближчому часі, не потрібно впадати в надмірні очікування...

Упродовж тижня Сили оборони збільшували зону свого впливу на Лівобережжі Херсонщини. Зокрема, ЗСУ здійснювали спроби розширити й одночасно об'єднати два плацдарми: один у районі Кринок, а інший — біля Піщанівки і Підстепного. Крім того, наші Сили спеціальних операцій розширили свій вплив і на південь, встановивши вогневий контроль над перехрестям доріг, що

ведуть в Олешки з Нової Каховки та з Криму.

Одночасно ЗСУ вдарили по двох штабах росіян — у Чаплинці та Скадовську. В одному з них міг перебувати новопризначений командувач цієї ділянки фронту генерал теплинський, однак немає інформації про його ліквідацію.

А на окупованій території вороги почали мінувати об'єкти енергетичної інфраструктури. Це може вказувати на слабку віру росіян у те, що вони надовго там втримаються.

**Ольга ВІТЕР.**

### МАЛЮНОК ДНЯ



Пральна машина «Z».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

## Захисники неба стали до роботи на Сумщині



На Сумщині вийшов на бойове чергування новостворений підрозділ протиповітряної оборони. Він укомплектований бійцями, котрі мобілізовані в області та мотивовані посилити захист рідних населених пунктів.

За словами начальника ОВА Володимира Артюха, тепер небо Сумщини перекрите з півночі до півдня. Для формування та оснащення додаткового підрозділу ППО залучалися кошти обласного бюджету і територіальних громад, а також внески місцевих бізнес-структур.

Окрім цього, в області формують полк для зміцнення наземного оборонного потенціалу. Це завдання також надзвичайно важливе: Сумщина найбільше в Україні потерпає від нападів ворожих ДРГ. Командувач Об'єднаних сил ЗСУ генерал-лейтенант Сергій Наєв поінформував, що через державний кордон із рф у Сумській і Чернігівській областях рашисти щомісяця намагаються проникнути по 9—10 разів. «Це професійно навчені вояки ворожих сил спеціальних операцій, тому ми завжди маємо бути напоготові», — наголосив генерал.

**Володимир ЧЕРНОВ.**

Сумська область.

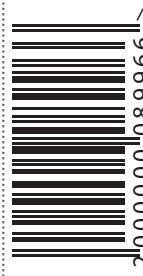
Фото з сайту sumypost.com

Відповідальні за підготовку номера: **Ольга ВАУЛІНА, Алла ДОДАТКО.**

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.  
 ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.  
 ► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.  
 ► Рукописів не повертаємо.  
 ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.  
 (P) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України  
 Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.  
 Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).  
 Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік  
 Для фізичних осіб:  
 40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);  
 08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).  
 Для підприємств і організацій:  
 60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).  
 Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк: **ТОВ «Мега-Поліграф»**, 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua  
 Зам. 91203  
 Видавець — **Державне підприємство «Редакція газети «Голос України»**, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0  
 Газета виходить з 1 січня 1991 року.



Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.  
**ТЕЛЕФОНИ:**  
 для довідок — 503-68-73;  
 відділ реклами — 503-61-92;  
 E-mail: mail@golos.com.ua — загальний  
 reklama1@golos.com.ua — відділ реклами  
 let@golos.com.ua — відділ листів  
 foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій  
 Сайт — www.golos.com.ua

